

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος, Ἐπίσκοπος Λονδίνου † 30ῆ Ἀπριλίου 693

Ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος (St. Erconwald ἢ Earconwald) γεννήθηκε περὶ τὸ 630 ἐξ εὐγενῶν γονεῶν, συγγενῶν τοῦ Βασιλικοῦ οἴκου.

Ὁ νεαρὸς Ἐρκονγουάλδος ἦταν πολὺ πλούσιος, ἀλλὰ ἀφοῦ ὑποσχέθηκε νὰ ἀφιερῶσιν τὴν ζωὴν του στὴν ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κυρίου, χρησιμοποίησε τὸν πλοῦτόν του γιὰ νὰ ἰδρῦσιν δύο Μοναστικὰ Κοινότητες περὶ τὸ 661: μία ἀνδρῶν Μονή, κειμένη στὸ Τσέρτσεϋ (Chertsey) στὸ Σάρρεϋ (Surrey), δυτικὰ τοῦ Λονδίνου, τῆς ὁποίας ὁ Ἐρκονγουάλδος ἔγινε ὁ πρῶτος Ἡγούμενος, καὶ μία γυναικεῖα Μονή, κειμένη στὸ Μπάρκινγκ (Barking) στὸ Ἔσσεξ (Essex) (σῆμ. στὸ εὐρύτερο Λονδίνο), τῆς ὁποίας πρώτη Ἡγουμένη ἔγινε ἡ ἀδελφὴ του, ἡ Ἁγία Ἐθελμπούργκα (St. Ethelburgh, † Μνήμη: 11η Ὀκτωβρίου).

Ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος ἦταν ξακουστὸς γιὰ τὴν βιοτὴν του, ἀκόμη καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν χειροτονία του σὲ Ἐπίσκοπο. Ὁ Ἅγιος Θεόδωρος Ἀχιεπίσκοπος Καντερβουρίας († Μνήμη: 19η Σεπτεμβρίου, βλ. *ἔδω*), μία μεγάλη μορφή στὴν Ἀγγλία τοῦ Ζ' αἰ., ὁ ὁποῖος ἔνοποιε τὸν ἀγγλικὸ λαὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία, ἐπεσήμανε τὴν ἀγιότητα τοῦ Ἐρκονγουάλδου.

Τὸν διώρισε Ἐπίσκοπο τῶν Ἀνατολικῶν Σαξόνων σὲ διαδοχὴ τοῦ σιμωνιακοῦ ἐπισκόπου Γουάιν (Wine). Τὸ ἔτος Χειροτονίας του ἦταν τὸ 675, ἂν καὶ ὠρισμένες πηγές ἀναφέρουν τὸ 672. Ἡ μεγάλη

Ἐπισκοπή του περιελάμβανε τὴν σημερινὴ κομητεία τοῦ Ἑσσεξ καὶ τὸ εὐρύτερο Λονδίνο μὲ τμήματα τοῦ Σάρρεϋ καὶ τοῦ Χερτφορντσαίρ (Hertfordshire). **Ἡ** κύρια πηγή γιὰ τὸν Βίο τοῦ Ἁγίου Ἐρκονγουάλδου εἶναι ὅσα ὁ Ὅσιος Βέδας (St. Bede, † Μνήμη: 27η Μαΐου) ἔγραψε γι' αὐτὸν στὶς ἀρχὲς τοῦ Η' αἰ., στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία τοῦ Ἀγγλικοῦ Λαοῦ (Historia ecclesiastica gentis Anglorum).

* * *

Κατὰ τὴν διάρκειά τῆς Ἐπισκοπίας του ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος πραγματοποίησε πολλὰ ἱεραποστολικά καὶ εἰρηνευτικά ταξίδια σὲ ὁλόκληρη τὴν Ἐπισκοπή του, αὐξάνων πάρα πολὺ τὸ ποιμνίό του στὸ Λονδίνο. **Εἰδικώτερα**, διεύρυνε σημαντικὰ τὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Παύλου στὸ Λονδίνο, ἐξασφάλισε εἰδικὰ προνόμια γιὰ τὸν Ναὸ καὶ περίπου τὸ ἔτος 686 συμφιλίωσε δύο μεγάλους Ἀρχιερεῖς: Θεόδωρο Καντερβουρίας καὶ Οὐίλφριδο τῆς Ὑόρκης.

Στὸ προοίμιο τοῦ Κώδικος Νόμων τοῦ ἱεροῦ Βασιλέως Ἰνα (Ina ἢ Ine) τῶν Δυτικῶν Σαξόνων, ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος ἀναφέρεται ὡς «Ὁ Ἐπίσκοπός μου» καὶ ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς συντελεστὲς καὶ συμβούλους του. **Στὴν** πραγματικότητα, ὁ Ἅγιος φέρεται νὰ ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν καταστατικῶν ἐγγράφων ὠρισμένων ἀγγλοσαξονικῶν Βασιλέων.

Πιστεύεται, ὅτι ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος ἦταν αὐτός, ὁ ὁποῖος μετέτρεψε τὸν δίκαιο καὶ ἅγιο Βασιλέα Σέμπι (Sebbi ἢ Sebba) τοῦ Ἑσσεξ στὴν πίστι στὸν Χριστό. **Ἐ**ποθέτουμε, ὅτι ὀφείλεται στὴν ἐπιρροή τοῦ Ἁγίου Ἐρκονγουάλδου τὸ ὅτι ἡ ζωὴ καὶ ἡ τριακονταετῆς βασιλεία αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως σημαδεύθηκαν ἀπὸ προσευχή, νηστεία, εὐσπλαγχνία καὶ ἐλεημοσύνη καὶ ὅτι λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του ὁ Σέμπι ἔγινε Μοναχός.

Λέγεται, ὅτι ἡ ἀδελφή τοῦ Ἁγίου, ἡ Ἁγία Ἐθελμπούργκα, γνωστὴ γιὰ τὴν ἀσκητικὴ τῆς ζωῆς, τὴν φροντίδα καὶ τὴν σοφία τῆς, συνώδευε κατὰ καιροὺς τὸν Ἅγιο Ἐρκονγουάλδο στὰ ἱεραποστολικά του ταξίδια. **Κατὰ** τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ οὐρική ἀρθρίτιδα, ὥστε στὰ ταξίδια του μεταφερόταν σὲ εἰδικὸ τροχήλατο φορεῖο. **Ἀλλά**, παρὰ τὴν ἀσθένειά του παρέμεινε δραστήριος Ἀρχιερεὺς καὶ ἔκανε πολλὰ θαύματα.

Ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος ἀναπαύθηκε ἐν Κυρίῳ τὴν 30ῆ Ἀπριλίου τοῦ 693, στὸ Μπάρκινγκ, ὅπου εἶχε ἀποσυρθῆ λίγο ἐνωρίτερα γιὰ νὰ ζήσει ὡς ἀπλὸς Μοναχός, σεβαστὸς ἀπὸ ὅλους. **Ἐ**νταφιάστηκε στὸν παλαιὸ Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Παύλου καὶ ἀνακηρύχθηκε ἀμέσως Ἅγιος.

Ἄν καὶ τὸ Τσέρτσεϋ, τὸ Λονδίνο καὶ τὸ Μπάρκινγκ διεκδίκησαν

Ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος διδάσκει τοὺς Μοναχοὺς. Ἱστορικό ἀρχικό ἀπὸ ἓνα λειτουργικό βιβλίο τοῦ Τσέρσεϋ (Chertsey Breviary, Bodley Ms Lat. liturg. d. 42, f. 46rv).

τὰ ἱερὰ Λεῖψανά του, τὰ κύρια Λεῖψανα τοῦ Ἁγίου παρέμεναν πάντα στὸ Λονδίνο, ἐνῶ πιθανῶς ἓνα μέρος τῶν ἁγίων Λειψάνων του διανεμήθηκαν στὰ δύο Μοναστήρια, τὰ ὁποῖα ἱδρυσε.

* * *

Ὁ Ἅγιος Βέδας ἀναφέρει γιὰ τὴν εὐλάβεια πρὸς τὸν ἅγιο Ἐρκονγουάλδο μετὰ τὸν θάνατό του: «**Ἡ** ζωὴ καὶ ἡ συνομιλία αὐτοῦ τοῦ Ἐρκονγουάλδου, τόσο ὅταν ἦταν Ἐπίσκοπος ὅσο καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν προαγωγή του σὲ αὐτὸ τὸ ἀξίωμα, ἀναφέρεται ὅτι ἦταν πολὺ ἱερή, ὅπως μαρτυρεῖται ἀκόμη καὶ αὐτὴ τὴν στιγμή ἀπὸ οὐράνια θαύματα, διότι μέχρι σήμερα ἀκόμη καὶ ἡ ἵπποσκευὴ του, μὲ τὴν ὁποῖα συνήθιζε νὰ μεταφέρεται ὅταν ἦταν ἄρρωστος, φυλάσσεται ἀπὸ τοὺς μαθητὲς του καὶ συνεχίζει νὰ θεραπεύη πολλοὺς ἀπὸ φλεγμονές καὶ ἄλλες ἀσθένειες, καὶ ὄχι μόνο οἱ ἄρρωστοι, οἱ ὁποῖοι τοποθετοῦνται ἐπάνω στὸ στρωματάκι αὐτό, ἢ δίπλα του, θεραπεύονται, ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδια τὰ ἐξαρτήματα τῆς ἵπποσκευῆς, ὅταν μεταφέρονται στοὺς ἄρρώστους, συνηθίζουν νὰ τοὺς ἐπαναφέρουν ἀμέσως στὴν ὑγεία» (Bede, the Ecclesiastical History of the English Nation, Book IV, Chapter VI, the English translation by L.C. Jane, 1903).

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος ἦταν ὁ μεγάλος Ἅγιος τοῦ Λονδίνου. **Οἱ** εὐσεβεῖς πιστοὶ τὸν ὠνόμαζαν «τὸ Φῶς τοῦ Λονδίνου». **Τὰ** Λεῖψανα τοῦ Ἁγίου Ἐρκονγουάλδου παρέμειναν ἀπολύτως ἄθικτα (συμπεριλαμβανομένων τῶν μεταξωτῶν καλυμμάτων στὸ προσκυνητᾶρι του), κατὰ τὴν πυρκαϊὰ ἡ ὁποῖα ἐκδηλώθηκε στὸν Καθεδρικό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Παύλου τὸ 1087. **Στὴν** συνέχεια, τοποθετήθηκαν στὴν κρύπτη τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ.

Τὸν Νοέμβριο τοῦ 1148 τὰ Λεῖψανα μεταφέρθηκαν καὶ πάλι πανηγυρικά καὶ τοποθετήθηκαν σὲ Λάρνακα πίσω ἀπὸ τὴν κεντρικὴ ἀγία Τράπεζα. **Τὸ** 1326 ἀκολούθησε νέα μεταφορὰ σὲ ἄλλο Ἱερό, τὸ ὁποῖο ἐμπλουτίσθηκε ἀπὸ τὸν κλῆρο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ καὶ ἀπὸ τὶς συντεχνίες τῶν ἐμπόρων καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ ὕστερου Μεσαίωνα.

* * *

Ἐπάρχουν ἀρκετὰ ἀξιόλογα ἔργα μεσαιωνικῆς λογοτεχνίας καὶ ποιήσεως γιὰ τὸν Ἅγιο Ἐρκονγουάλδο, τὸ πλέον ἀξιοσημεῖωτο ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ «St. Erconwald», ἓνα διάσημο ποίημα, τὸ ὁποῖο

συντέθηκε τὸν ΙΔ΄ αἰ. Ἀφηγεῖται πὼς ἡ Ἀγγλία ἦταν ἀρχικῶς μία παγανιστικὴ χώρα, ἀλλὰ στὴν συνέχεια φωτίσθηκε ἀπὸ τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ μέσῳ τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου, τοῦ Ἁγίου Ἐρκονγουάλδου καὶ ἄλλων Ἁγίων.

Στὴν συνέχεια, ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Παύλου ἀνακαλύφθηκε ἓνας ὑπέροχος τάφος καὶ μέσα σὲ αὐτὸν βρέθηκε τὸ καλοδιατηρημένο σῶμα ἑνὸς εὐγενοῦς ἀνδρός. Ὅταν ὁ Ἐρκονγουάλδος ἔφτασε στὸν τάφο, ἡ σορὸς ἄρχισε νὰ μιλά. Ὁ ἄνδρας εἶπε, ὅτι εἶχε ζήσει πρὸ Χριστοῦ καὶ ἦταν ἓνας πολὺ δίκαιος καὶ εὐσυνείδητος δικαστῆς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ζωῆς του, ἀλλὰ καθὼς δὲν ἔζησε μέχρι τὸν Χριστό, βασανιζόταν στὴν κόλασι. Συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἱστορία του, ὁ Ἐρκονγουάλδος τὸν ἐβάπτισε μὲ τὰ ἴδια του τὰ δάκρυα καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὁμολογήσας ὅτι εἶχε πλέον ἐπιτύχει τὴν αἰώνιον ἀπόλαυσιν, ἔγινε σκόνη.

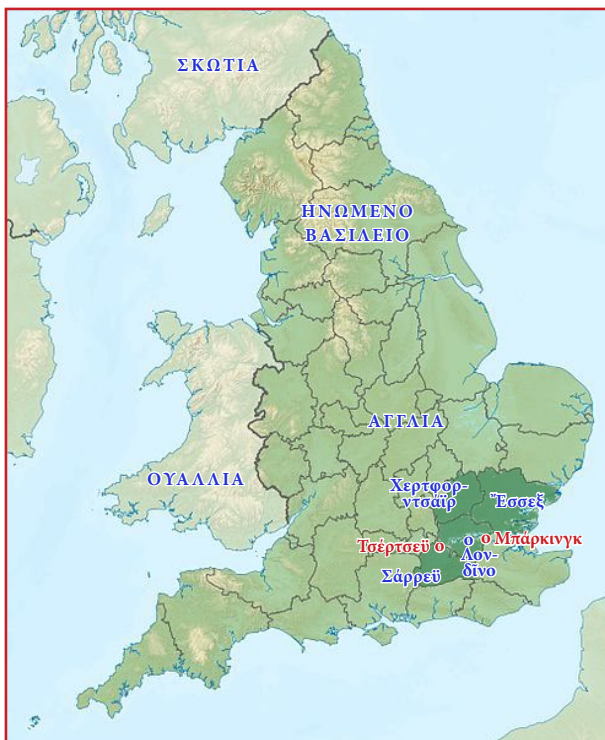
Τὰ θαύματα στὸ ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἐρκονγουάλδου συνεχίστηκαν μέχρι τὴν Μεταρρύθμιση κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Βασιλείας τοῦ Ἐρρίκου Η΄, ὅταν ὁ Ναὸς λεηλατήθηκε καὶ βεβηλώθηκε, ἐνῶ τὰ ἅγια Λείψανά του εἶτε καταστράφηκαν εἶτε κρύφτηκαν σὲ ἀσφαλὲς μέρος ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, προκειμένου νὰ τὰ διασώσουν ἀπὸ τοὺς αἰμοδιψεῖς εἰκονομάχους. Ὑπάρχει μιὰ σύγχρονη εἰκασία, ὅτι τὰ ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ἁγίου ἀναπαύονται ἀκόμη στὸ ἀνατολικὸ ἄκρο τοῦ σημερινοῦ χοροῦ τοῦ Καθεδρικοῦ, δίπλα στὴν ἀνατολικὴ ἀγία Τράπεζα. Ἴσως μιὰ ἡμέρα ὁ Κύριος ἀποκαλύψῃ ποῦ εὐρίσκονται τὰ ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ἁγίου.

Ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος θεωρεῖται προστάτης τοῦ Λονδίνου, καὶ τὸ ὄνομά του ἐπικαλοῦνται κατὰ τῆς οὐρικής ἀρθρίτιδας.

* * *

Ἄς ἀναφέρουμε τοὺς ἱεροὺς τόπους, οἱ ὁποῖοι συνδέονται μὲ τὸν Ἅγιο Ἐρκονγουάλδο.

Ἡ Μονὴ τοῦ Τσερτσεῦ, τὴν ὁποῖαν ἴδρυσε, εὐημεροῦσε μέχρι τὸν Θ΄ αἰ., ὅταν τὴν κατέστρεψαν οἱ εἰδωλολάτρες Δανοί, οἱ ὁποῖοι ἐθανάτωσαν τὸν Ἡγούμενο Μπεόκα (Beocca), τὸν Ἱερομόναχο Ἔθορ (Ethor) καὶ περίπου ἑνενήντα Μοναχοὺς περὶ τὸ ἔτος τὸ 870. Ἀπὸ τότε αὐτοὶ τιμῶνται ἐπισήμως ὡς οἱ Ἅγιοι Μάρτυρες τοῦ Τσερτσεῦ. Τὸν Ι΄ αἰ., χάρις στὶς προσπάθειες τοῦ ἱεροῦ Βασιλέως Ἐντγκαρ τῆς Ἀγγλίας, ἡ Μονὴ ἀποκαταστάθηκε καὶ ὑπῆρχε μέχρι τὴν Μεταρρύθμισι, ὁπότε καὶ ἔκλεισε τὸ 1537. Τώρα σώζονται μόνο μικρὰ ἐρείπια αὐτῆς τῆς Μονῆς. Ἡ ἐνοριακὴ ἐκκλησία στὴν πόλι Τσερτσεῦ εἶναι

ἀφιερωμένη στὸν Ἅγιο Πέτρο, ὅπως καὶ τὸ ἀρχαῖο Μοναστήρι. **Μ**ερικὰ ὠραῖα δείγματα τῶν κεραμιδιῶν ἀπὸ τὴν Μονὴ φυλάσσονται στὸ Βρετανικὸ Μουσεῖο.

Ἡ Μονὴ τοῦ Μπάρκινγκ, τὴν ὁποῖαν ἐπίσης ἱδρυσε ὁ Ἅγιος Ἐρκονγουάλδος, ἀνέδειξε πολλοὺς Ἁγίους καὶ ἐξελίχθηκε σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ πλουσιώτερα καὶ πιὸ εὐπορα Μοναστήρια, μὲ μεγάλη ἐπιρροὴ στὴν μεσαιωνικὴ Ἀγγλία. **Ἡ** πρώτη Ἡγουμένη, ἡ

Ἁγία Ἐθελπούργκα, ἀνεπαύθη περὶ τὸ 675 καὶ τὴν διαδέχθηκε ἡ ἐξαιρετικῶς μορφωμένη Ἁγία Ἡγουμένη Ἰλδελίθα (St. Hildelith, † Μνήμη: 24η Μαρτίου), ἡ ὁποία ἠγουμένευσε στὸ Μπάρκινγκ γιὰ περίπου 37 ἔτη. **Ὁ** Ἅγιος Βέδας διηγήθηκε τὴν ζωὴ στὴν Μονὴ τοῦ Μπάρκινγκ καὶ τὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα συνέβησαν ἐκεῖ, παραδείγματος χάριν, τὴν θεραπεία μιᾶς σχεδὸν τυφλῆς γυναικός, καὶ τὸ πῶς πολλοὶ εἶδαν ἓνα ὑπερφυσικὸ φῶς στὸ Μοναστήρι.

Κάποια θαύματα συνδέονταν μὲ τὴν Ἁγία Μοναχὴ Θόργκιθ (St. Thorgyth, † Μνήμη: 25η Ἰανουαρίου), ἡ ὁποία ὑπέμεινε τὴν παράλυσί της μὲ μεγάλη ὑπομονή. Στὰ τέλη τοῦ Ζ' αἰ. ζοῦσε στὸ Μπάρκινγκ μιὰ Ἁγία Μοναχὴ μὲ τὸ ὄνομα Κουθβέργκα (St. Cuthburgh, † Μνήμη: 31η Αὐγούστου), ἡ ὁποία ἀργότερα ἱδρυσε τὴν μεγάλη Μονὴ τοῦ Γουϊμπορν (Wimborne) τοῦ Ντόρσετ (Dorset). **Τ**ὸν Ι' αἰ. τὴν ἐποχὴ τῆς μοναστικῆς ἀναγεννήσεως στὴν Ἀγγλία, τὸ Μπάρκινγκ εἶχε μιὰ ἄλλη ἁγία Ἡγουμένη μὲ τὸ ὄνομα Γούλφιλντ (Wulfhild).

Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ, τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

(*) Βλ. <https://orthochristian.com/93295.html>. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.